

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Uplatňování DPH v souvislosti s přijetím a zaplacením zálohy

1. Stav do 30. 4. 2004

✖ Podle zákona č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, platného do 30. 4. 2004, se přijetí zálohy nepovažovalo za uskutečnění zdanitelného plnění a v souvislosti s tím nevznikala ani povinnost přiznat daň a vystavit daňový doklad.

✖ 2. Stav po 1. 5. 2004

✖ Podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, který nabyl účinnosti dne 1. 5. 2004 již uvedený přístup neplatí. Za stanovených podmínek je nutno k datu přijetí platby, i když se jedná o zálohu, přiznávat daň a vystavovat daňový doklad. Podle uvedeného zákona je nutno rozlišovat postup v případech:

- a. přijetí zálohy na uskutečňované zdanitelné plnění v tuzemsku
- b. přijetí zálohy při dodání zboží do jiného členského státu
- c. přijetí zálohy na pořízení zboží z jiného členského státu.

✖ Ad a) Záloha na uskutečňované zdanitelné plnění v tuzemsku

✖ Podle § 21 odst. 1 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, je plátce povinen přiznat daň na výstupu ke dni uskutečnění zdanitelného plnění nebo ke dni přijetí platby, která se vztahuje k tomuto zdanitelnému plnění, podle toho, která skutečnost nastane dříve, a také je povinen tuto přiznanou daň uvést do daňového přiznání za zdaňovací období, ve kterém se uskutečnilo zdanitelné plnění, nebo ve kterém přijal platbu, a to vždy v tom zdaňovacím období, které nastalo dříve. Při stanovení data uskutečnění zdanitelného plnění pro jednotlivé typy zdanitelných plnění se vychází z ustanovení jednotlivých odstavců § 21.

✖ K datu přijetí platby je plátce povinen vystavit daňový doklad, a to nejpozději do 15 dnů od tohoto dne. Ke dni uskutečnění zdanitelného plnění je plátce povinen přiznat zbývající částku daně ze základu daně, který bude snížen o zaplacenou zálohu a k datu uskutečnění zdanitelného plnění je plátce povinen vystavit daňový doklad, a to nejpozději do 15 dnů od data uskutečnění zdanitelného plnění. Daňový doklad by měl být vystaven na vyžádání osoby, pro kterou se uskutečňuje zdanitelné plnění i v případě, že zaplacená záloha se rovná celkové ceně a základ daně je tedy při jejím vyúčtování v souvislosti s uskutečněním zdanitelného plnění nulový. V případě, že při vyúčtování zálohy v souvislosti s uskutečněním zdanitelného plnění vznikne přeplatek, je základ daně, který se uvádí na daňový doklad, záporný. V tomto případě nevzniká zákonný důvod k vystavení daňového dobropisu.

✖ Povinnost přiznat daň nevzniká z částek, které nejsou prokazatelně podle účetní a daňové evidence platbami přijatými v souvislosti s uskutečňovanými zdanitelnými plněními např. u přijatých penále za neplnění smluvních povinností, u náhrad škody a jiných finančních vypořádání. Povinnost přiznat daň nevzniká ani u kaucí a podobných plateb, pokud je smluvně sjednáno jejich vrácení odběrateli a

stanoveny podmínky, za mohou být použity na úhradu konkrétního zdanitelného plnění. Povinnost přiznat daň nevzniká ani v případě tzv. neidentifikovaných plateb. Skutečnost, že se jedná o neidentifikovanou platbu, která nesouvisí s konkrétním zdanitelným plnění musí být plátce v daňovém řízení schopen prokázat.

✖ Přiznání daně ze záloh přijatých do 30. 4. 2004 na zdanitelná plnění uskutečněná od 1. 5. 2004 je upraveno v § 111 odst. 11 zákona č. 235/2004 Sb. a je k němu zveřejněna samostatná informace.

✖ **Ad b) Záloha při dodání zboží do jiného členského státu**

✖ Podle § 34 odst. 1 zákona o DPH je plátce, který dodává zboží do jiného členského státu, povinen vystavit za každé dodání zboží pro jinou osobu, která je registrována k dani v jiném členském státě, daňový doklad obsahující náležitosti podle § 34 odst. 3, a to nejpozději do 15 dnů od data uskutečnění dodání zboží do jiného členského státu nebo přijetí platby, pokud platba předchází dodání zboží. Z toho vyplývá, že i při přijetí zálohy je nutno vystavit daňový doklad, na němž se však uvádí pouze základ daně, nevzniká tedy v souvislosti s vystavením tohoto dokladu povinnost přiznat daň.

✖ Podle § 22 odst. 3 zákona o DPH vzniká při dodání zboží do jiného členského státu, na které se vztahuje osvobození od daně podle § 64 s nárokem na odpočet daně, povinnost přiznat uskutečnění tohoto dodání dnem vystavení daňového dokladu, pokud byl daňový doklad vystaven plátcem před patnáctým dnem měsíce, který následuje po měsíci, v němž bylo zboží odesláno nebo přepraveno do jiného členského státu nebo k patnáctému dni měsíce, který následuje po měsíci, v němž bylo zboží odesláno nebo přepraveno do jiného členského státu. Ve vazbě na to je podle § 22 odst. 4 plátce povinen uvést dodání zboží do jiného členského státu do daňového přiznání za zdaňovací období, ve kterém mu vznikla povinnost přiznat dodání zboží do jiného členského státu.

✖ Při přijetí zálohy tedy musí být do 15 dnů vystaven daňový doklad a k datu jeho vystavení se považuje dodání zboží do jiného členského státu za uskutečněné a vykazuje se v daňovém přiznání za zdaňovací období, v němž byl daňový doklad vystaven. Zároveň je nutno jej ve vazbě na to vykázt v souhrnném hlášení o dodání zboží do jiného členského státu, které podává plátce, který uskutečňuje dodání zboží do jiného členského státu podle § 102 zákona o DPH. Skutečnost, že následně skutečně došlo k fyzickému dodání zboží do jiného členského státu, musí být plátce schopen prokázat správci daně v daňovém řízení.

✖ **Ad c) Záloha při pořízení zboží z jiného členského státu**

✖ Při pořízení zboží z jiného členského státu vzniká plátcovi podle § 25 zákona o DPH povinnost přiznat daň ke dni vystavení daňového dokladu, pokud byl daňový doklad vystaven osobou registrovanou k dani v jiném členském státě před patnáctým dnem měsíce, který následuje po měsíci, v němž bylo zboží pořízeno, nebo k patnáctému dni v měsíci, který následuje po měsíci, v němž bylo zboží pořízeno. Ve vazbě na to je plátce povinen uvést daň do daňového přiznání za zdaňovací období, kdy mu vznikla povinnost přiznat daň.

✖ Povinnost přiznat daň tedy vzniká plátcovi, který pořizuje zboží a který zaplatil zálohu na jeho pořízení ve vazbě na vystavení daňového dokladu dodavatelem zboží z jiného členského státu. Lhůta pro vystavení daňového dokladu od přijetí platby je dána národní legislativní úpravou platnou v členském státě dodavatele. Pokud tedy dodavatel vystaví daňový doklad na přijatou zálohu, je plátce, který pořizuje zboží povinen přiznat daň při pořízení k datu vystavení daňového dokladu, který uvede na dokladu dodavatel, a to bez ohledu na to, zda již došlo nebo ještě nedošlo k fyzickému dodání zboží. Na základě tohoto dokladu může pořizovatel uplatnit nárok na odpočet daně v daňovém přiznání za zdaňovací období, v němž přiznal daň při pořízení.

Zdroj: MF ČR

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz